

گذشت ، جوهر زندگیست

بنام خداوند مهر و راستی

دکتر بصیر کامجو

دسامبر 2018 میلادی

انسان خود یک حیوان با شعورافزار ساز اجتماعی است که در روند زندگی ، به نسبت داشتن خلاقیت تفکر ، شناخت و قدرت تمیز ، وی موفق به کسب آگاهی و معرفت از جهان هستی گردیده است . وبا این آگاهی و شناخت او بخود امتیاز و غروری قائل است . موجودیت چنین غرور و امتیاز در مناسبات اجتماعی سبب بروز لغزشهای سلوک رفتاری در کردار و پندار انسان گردیده است.

تاجائیکه از تجارب مناسبات زیست اجتماعی و فردی شهروندان میهن ما چه در داخل و چه در خارج کشور آموخته ایم ، نزدیک به همه در یک خلاء بزرگ سلوک رفتاری بدگمانی و بی باوری به یکدیگر قرار داریم. کشور ما اکنون در پیشبرد سیاست قتل و کشتار ، جنگ ، جنایت وحشت دولتی درمانم و غم فرزندان در می کشد .

این خیلی درد آور خواهد بود که در چنین زمانه ای ما هنوز در شناخت خود : از یک شیء یا از یک رویداد ، از یک واقعیت یا مشکل اجتماعی ، از یک انسان یا یک رسالت ، بدون آنکه دآوری عقل را در تمیز ماهوی آن پدیده اولویت دهیم ، حتا در بسا مواقع فرمانبردار پرو پا قرص هوای نفس اماره می شویم ، نفسی که ذهن و نیت ما را پیوسته ترغیب به انجام گناه می کند ، و کارنامه های عمل ما را در گردابه ای هوس نفس ، پا گیر می سازد .

زندگی خیلی کوتاه و زودگذر است. چیزی که برای افراد عاقل و دانشمند در این روند با اهمیت است گزیرش آهنگ هوشمندانه برای استمرار سعادت و خوشبختی ، همزیستی و همگرایی انسان است .

از دیدگاه ما عمل سازش ، **چشم پوشی و گذشت** میان افراد ، گروه های اجتماعی در محیط کار و جامعه ، اعضای خانواده ، بویژه مابین دوستان ، رفقا و آشنایان یک عمل مدبرانه و اخلاقی ، یک رویکرد آینده پژوهی و آینده نگری بشمار می آید . زیرا نیت و اراده تداوم دوستی و همگرایی در حیات اجتماعی ، یک راهکار خردمندانه در راستایی تقویت زندگی مسالمت آمیز می باشد .

بنأ زیست اجتماعی انسانهایی هم زبان و هم تافت ، هنگامی میتوانند باهم خوش وقت و خوش بخت باشند که گوهر دوستی ایشان بر بنیاد "**گذشت**" و همدیگر پذیری استوار باشد .

زیرا تجارب تاریخی زندگی انسانهای فرهمند در جوامع بشری ، به ما می آموزاند که بزرگترین گوهر توانمندی یک انسان نیکو سرشت نیز در **گذشت** است.

بروز هر گونه موفقیت و تغییرات مثبت در زندگی فردی و جمعی بدون تردید از راه خودگذری ، **گذشت** و **فداکاری** ، امکان پذیر است.

گذشت بازتابی از گشایش پل دوستی به مرام تقویه همبستگی ، همجوشی ، همگرایی ، همزیستی ، باهم بودن ، پهلوی هم بودن و برای هم بودن است.

گذشت نمای مقبولیت بینش یک فرد دانشور از شناخت نجابت و کرامت انسان است.

گذشت ارج گذاشتن برای تداوم خوشبختی خیر و کامیابی انسانها است .

باید ارزش اخلاقی **گذشت** را همیشه گرامی داشت و آنرا انگیزه ای بسوی پاکیزگی و کمال عزت نفس دانست .

گذشت رفتار اخلاقی انسان در عمل سبب زایش اعتماد و دوستی ، راستی و درستی ، یک رنگی و یکدلی گردیده و نقش سازنده ای در پاکیزگی نیت انسان ایفاء می نماید.

چقدر زیباست که به دُور از تمایلات نفسانی و لغزشهای اندیشه ، با نگاهی عقلانیت و نیت بی غش ، مناسبات نیک اجتماعی ، خانوادگی و فردی را برپایه ای اُفق های روشن توافق، بردباری ، اتقاء و خویشنداری ایجاد نمائیم . با این رویکرد تفکر و عمل بتوانیم سجایایی پسندیده انسانی را در حیات خانواده و جامعه ، جاری سازیم .

زیرا اساسی ترین و ناب ترین ارزشی که از فرهنگ باستانی نیاکان به ما ارث گذاشته شده است ، همین **گذشت** بمفهوم انسانیت ، مروت و همزیستی مسالمت آمیز ، در فرآیند تاریخ باستانی پدران ماست .

در متون تاریخ نیاکان ما بویژه در اندیشه های کوروش بزرگ ، مانی ، مزدک ، رودکی ، ابن سینا ، فردوسی ، خیام ، سعدی و مولانای بزرگ واژگان بخشا بودن ، رأفت و شفقت ، چشم پوشی کردن از کردار های نامالایم دیگران و ده ها مفاهیم هم سنخ دیگر انسانی ، که هر کدام سهمی در بهبود بخشیدن اسباب دوستی و همجوشی اجتماعی جامعه ادا می کند ، شعورانه مورد دقت و توجه عقلانی قرار گرفته است .

زیرا با پیروی از این اصل اخلاقی " آنچه بر خود می پسندی بر دیگران پسند کن " ، اگر چنین اخلاق در زیست اجتماعی جاری نباشد ، زندگی معنا ، ظرافت ، زیبایی و شکوفایی ای نخواهد داشت .

اخلاق سازش و **گذشت** که شامل ارزشهای سلوکی ذیل اند مانند:

خوش خویی ، خوش رفتاری ، خوش نیتی ، خوش گمانی ، خوش بینی ، گشاده رویی ، احترام ، فروتنی ، وفاداری ، انصاف ، راستگویی ، سخاوت ، خیرخواهی ، مدارا ، ادب ، همدردی ، پیمانداری ، آسان گیری ، چشم پوشی ، عفت ، راز داری و رازپوشی ، امانت داری ، سپاسگزاری ، عفو و بخشایش ، شرم و حیا ، مهربانی ، امان دادن ، آبرو داری و غیره ؛

اجرا و قبول همه ای این سجایایی اخلاقی بدون شک راه و رسم زندگی کردن و شیوه پیوند و کنش متقابل با دیگران را به ما ارزانی می دهد ؛ و یکی از اساسی ترین راهکارهای اجرایی و حقوقی قوانین بشری نیز به حساب می آید که در گرمایش زندگی اجتماعی نقش بسزایی را بازی می کند .

برخلاف سازش و **گذشت** ، تداوم سلوک های تک تازی و بدبینی انسانها مقابل یکدیگر ، شامل سیئات اخلاقی ذیل مانند :

حسادت ، بدخواهی ، بدخلقی ، افترا زدن ، خُرده گیری ، نابردباری ، خجالت دادن ، بُخل و تنگ چشمی ، بزرگ منشی ، تکبر ، انتقام جویی ، کینه توزی ، افسون ، فریب ، مکرو نیرنگ ، استهزا ، ریشخند زدن ، تمسخر ، نمایی ، دو به هم زنی ، سخن چینی ، نکوهش کردن ، شماتت کردن ، سرزنش کردن ، بی دامنند ، بی مروت ، بی انصافی ، ظاهر سازی ، بدگمانی ، تحقیر کردن ، زیاده روی ، آشکار

کردن راز ، ستیزه کردن ، سرسختی نمودن ، لجاجت ، غیبت گوی ، دروغ گویی ، تهمت زدن ، پیمان شکنی ، کشمکش وجدال ، خشم ، انتقام ، آزرده ، ناسزاگویی ، ستم ، قهر ، پشت کردن به یکدیگر ، منت ، نفاق ، بدقولی و غیره می باشند ؛ که روال زندگی مسالمت آمیز و مناسبات دوستی و همآیشی فردی ، خانوادگی و اجتماعی را مختل و تیره و تار می سازند.

آرزومندم که آموزش همه ای ما از کلیت سجایایی اخلاقی نیک و بد زندگی ، برآستی که مایل به پذیرش واژه پاکیزه ای گذشت ، برای کشتن دانه دوستی و سرسبزی ، میان انسانها ، یکسان باشد . با این نگرش من باورمندم که زمان آشتی برادرانه میان اعضای خانواده ها و همکاران ما ، فرا رسیده است . بدین اساس باید همدیگر پذیری را در دیار غربت به حکم وجدان و سهش اخلاقی قبول کرد و یک بار دیگر ماهیت همبستگی خویش را در پیشبرد کار مشترک برای همجوئی خانوادگی ، فردی و اجتماعی ، شایسته بنمایش گذاشت .

بالاحترام کامجو